Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2016

Hallsberg kommun

Karin Jäderbrink
Kim Gustafsson
Alexander Arbman

Oktober 2016

pwc

Innehållsförteckning

1 Sammanfattande bedömning 1

2 Inledning 2

2.1 Bakgrund 2

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning 2

2.3 Revisionskriterier 2

2.4 Metod 3

3 Granskningsresultat 4

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed 4

3.2 Resultatanalys 5

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos 6

3.4 God ekonomisk hushållning 7

3.4.1 Finansiella mål 7

3.4.2 Mål för verksamheten 7

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. För 2016 använder kommunen en ny period för delårsrapportering. Formella beslut i KS resp KF har ej skett och omräkning av jämförelseperiod 2015 har inte genomförts. Avsteget samt orsak framgår i inledningen samt i redovisningsprinciperna i delårsrapporten.

Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden januari - augusti är 28,8 mnkr (2 mnkr t o m sista juli föregående år). Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 15,9 mnkr, prognos i samband med apriluppföljning var + 14,5. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vår sammanfattande bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt med några undantag som framgår i respektive delkapitel.
- Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016.
- Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte tillfullo går att bedöma. Vi anser att det tydligare ska framgå vilka bedömningar som görs i förhållande till utfallet av målsättningarna och tillhörande indikatorer.

Rekommendationer för att utveckla kommunens delårsrapport framgår i respektive delkapitel.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §
Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomiavdelningen.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i enlighet med KRL. Byte av period har dock skett mellan åren. Föregående år omfattade delårsrapporten januari till juli. Formella beslut om detta i KS resp KF har ej erhållits i samband med granskningen. Enligt styrmodellens årshjul är det per sista juli som delårsrapport skall ske. Enligt ekonomikontorets interna anvisningar framgår dock ny delårsperiod.

Resultatet för perioden uppgår till 28,8 mnkr (2 mnkr). Prognosen för helår är 16 mnkr. Budgeterat resultat för 2016 är 12,9 mnkr. En positiv avvikelse med 3,1 mnkr.

I förvaltningsberättelsen i ”Delårsrapport 2016” lämnas en omvärldsanalys samt information om förutsättningar i Hallsbergs kommun, väsentliga händelser, måluppfyllelse, personalekonomisk redovisning samt ekonomisk analys inkl. balanskrav och god ekonomisk hushållning, drift- och investeringsredovisning, resultat- och balansräkning samt sammanställd redovisning. Kassaflödesanalys ingår ej. Detta är dock inget krav enligt RKR rek 22.

Sammanställd redovisning är inte upprättad enligt rekommendation 8:2. Avsteget framgår i redovisningsprinciper.

Vi har granskat ett mindre urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten där inga materiella avvikelser noterats. Vi noterar dock differenser gällande pensionsförpliktelser gentemot erhållet underlag från KPA. Periodisering har skett mot budgeterat belopp och inte till externt underlag för perioden. Vi föreslår en fördjupad granskning av pensionsredovisningen.

Bilagor, dess underlag samt rapporter till balansposter och resultaträkning måste utvecklas bl.a. för att granskningsarbetet skall kunna ske ändamålsenligt samt att periodiseringskontrollen kan förbättras.

Övriga iakttagelser

- Noter till resultaträkningen redovisas i begränsad omfattning. Verksamhetens kostnader och intäkter framgår ej.

- Avsättning avseende deponi har ej genomförts. Nuvärdesberäkning på avsättning finns ej.

- Mot bakgrund av tidigare noterade avvikelser gällande anläggningstillgångar, särredovisning pågående projekt samt avsteg gällande komponentavskrivning och ev bolagsbildning mm föreslås att en genomlysning och översyn sker av anläggningsredovisningen till årsredovisningen 2016.

- Redovisningsprinciper bör förslagsvis utvecklas och omfatta samtliga rekommendationer samt huruvida de tillämpas alternativt ej tillämpas.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, *med reservation för det som beskrivs i ovan*, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 16 mnkr (prognosen som gjordes i samband med t o m april var + 14,5 mnkr), vilket är 3,1 mnkr bättre än budgeterat.

Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med 3,1 mnkr mot budget
- Skatteintäkter -5,1 och statsbidrag +3,7, netto 1,4 mnkr lägre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 2 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella kostnaderna förväntas bli lägre än budget.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2016, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning mnkr	***Utfall delår 201507***	***Utfall delår 2016 augusti***	***Prognos 2016***	***Avvikelse mot budget***
Verksamhetens intäkter	122	181	0	0
Verksamhetens kostnader	-538	-668	-745	3
Avskrivningar	-17	-21	-36	0
Verksamhetens nettokostnader	**-434**	**-508**	**-781**	**3**
Skatteintäkter	348	423	634	-5
Generella statsbidrag och utjämning	94	120	173	4
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-7	-6	-10	2
Årets resultat	**2**	**29**	**16**	**3**

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 15,5 mnkr enligt prognosen för helåret. I delårsrapporten framgår att kommunen ej har några tidigare negativa resultat att återhämta.

I delårsrapporten framgår ej kommunens prognos avseende verksamhetens intäkter. Prognosen och budgeten är antagen och redovisas på nettonivå. Budgetering på intäkts och kostnadsnivå bör säkerställas framöver.

Verksamhetens intäkter har ökat mellan åren. Delårsrapporten redovisar att det bl.a. är engångsintäkter såsom försäkringsersättningar. Men även ökade ersättningar från Skolverk, Socialstyrelse och Migrationsverket har påverkat resultatet.

Verksamhetens kostnader har ökat mellan åren men delårsrapporten redovisar en prognos motsvarande netto +3 mnkr. Analys av intäkts- och kostnadsutveckling bör utvecklas i delårsrapporten.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall augusti	Budget 2016	Prognos helår	Budget avvikelse
Kommunstyrelse	-107,5	-158,6	-158,6	0,0
Drift- och servicenämnd	-22,5	-32,2	-32,2	0,0
Bildningsnämnd	-177,2	-281,2	-279,3	1,9
Social- och arbetsmarknad	-202,8	-304,5	-304,5	0,0

Ovan framgår sammanfattande driftsredovisning för de större nämnderna, dess prognos och budgetavvikelse. Är avstämt mot erhållna redovisningsrapporter ur Agressso. Viss differens finns dock för interna poster vilket bör utredas.

I delårsrapporten framgår att nämnderna tillsammans prognostiserar en positiv avvikelse motsvarande 1,9 mnkr. Den nämnd som redovisar överskott är Bildningsnämnden. Dock redovisas viss osäkerhet kring interkommunala ersättningar. Vissa verksamhetsområden redovisar negativ avvikelse men bedöms av nämnden täckas av bl.a. planeringsreserv.

Social och arbetsmarknadsnämnden redovisar ingen prognostiserad budgetavvikelse. Dock redovisas avvikelser inom flera verksamhetsområden. Särskilt boende + 0,3 mnkr men kostnader för utskrivningsklara avviker stort från budget. Hemtjänsten redovisar en avvikelse motsvarande +2,3 mnkr. Anges bero på lägre arbetsbelastning vilket har lett till lägre personalkostnader. Individ och familjeomsorgen redovisar en negativ prognos (-6,7 mnkr) beroende på ökade kostnader för institutionsplaceringar samt öppenvård inom barn och unga i jmf med budgeterat.

I samband med föregående års granskning av delårsbokslutet uppstod stora prognosdifferenser mellan olika prognostillfällen. Enligt ekonomifunktionen samt delårsrapporten har uppföljningsrutinerna stärkts.

För närvarande pågår en fördjupad granskning av nämndernas budget- och uppföljningsarbete och resultatet rapporteras under hösten 2016.

3.4 *God ekonomisk hushållning*

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2016:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2016	Indikator	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Därför är det av stor vikt att den kommunala ekonomin präglas av överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunkturer. För att varje skattekrona ska användas optimalt är det av vikt att kommunens arbete präglas av öppenhet och tydlighet.	Det ekonomiska resultatet ska senast 2017 uppgå till 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. På längre sikt ska kommunens ekonomiska resultat över en konjunkturcykel uppgå till 2 %.	Periodens resultat uppgår till drygt 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Helårsprognosen beräknas uppgå till 1,98 %. Enligt indikatorn kommer målet att uppnås för 2016.

Det finansiella målet bedöms utifrån det prognostiserade helårsresultatet kunna uppnås. Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt mål och budget för år 2016 med flerårsplan för år 2017 till 2018 innehållande ett antal verksamhetsmål. Dessa mål för verksamheten beskrivs och utvärderas till viss del i delårsrapporten.

Kommunen har som vision *Det öppna Hallsberg,* med värdeorden *Glädje, driv* och *Öppenhet*.

För att nå vision har fullmäktige beslutat om fyra övergripande målområden:

- *Hållbar kommun,*
- *Livslångt lärande,*
- *Allas inflytande,*
- *God service.*

Målområdena utvärderas och bedöms delvis utifrån ett antal målsättningar med tillhörande indikatorer. Vi anser dock att det på ett tydligare sätt ska framgå vilka bedömningar som görs i förhållande till utfallet av målsättningarna och tillhörande indikatorer. Flera av indikatorerna är inte av KS bedömda i delårsrapporten.

Vi konstaterar att budgeten innehåller ett antal indikatorer som sedan inte följs upp i delårsrapporten. I målområdet *Hållbar kommun* finns 10 beslutade indikatorer

som sedan till viss del utvärderas i delårsrapporten. Det lämnas även en kommentar på en indikator som inte finns. I delårsrapporten framgår att bedömningen för målområdet hållbar kommun är att ett flertal aktiviteter pågår för att nå målet men att nå målet syns vara grannlaga.

I målområdet *Livslångt lärande* finns 7 beslutade indikatorer, varav 6 följs upp i delårsrapporten. Den sammanfattande bedömningen är att kommunen har en bit kvar att leva upp till målen. De aktiviteter som genomförs bedöms av KS bidra till en utveckling i linje med målet.

I målområdet *Allas inflytande* finns 7 beslutade indikatorer, varav 6 följs upp i delårsrapporten. Den bedömda måluppfyllelsen är att de insatser som genomförs leder till att stärka allas inflytande.

I målområdet *God service* finns 4 beslutade indikatorer, varav samtliga dessa följs upp i delårsrapporten. Den bedömda måluppfyllelsen är att de aktiviteter som genomförs bidrar till måluppfyllelsen.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte tillfullo går att bedöma. Vi anser att det tydligare ska framgå vilka bedömningar som görs i förhållande till utfallet av målsättningarna och tillhörande indikatorer.

2016-10-12

Karin Jäderbrink
Projektledare/ Uppdragsledare